

СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНЕ СТАНОВИЩЕ ЧЕРКАСЬКОЇ ОБЛАСТІ

за січень 2016 року

(повідомлення Головного управління статистики у Черкаській області)

Демографічна ситуація та соціальний захист

Станом на 1 січня 2016р. в області, за попередніми даними, проживало 1243,0 тис. жителів. Упродовж 2015 р. чисельність населення скоротилась на 8851 особу. За рахунок перевищення кількості померлих над народженими чисельність населення скоротилась на 8663 особи, за рахунок міграційного скорочення населення зменшилось на 188 осіб.

Природний рух населення області характеризувався такими даними:

	Усього, осіб		2015р. у % до 2014р.	На 1000 осіб	
	2015р.	2014р.		2015р.	2014р.
Кількість живонароджених	11508	12351	93,2	9,2	9,8
Кількість померлих	20171	20800	97,0	16,2	16,6
у тому числі дітей віком до 1 року	87	109	79,8	7,5 ¹	8,8 ¹
Природне приріст, скорочення (-) населення	-8663	-8449	102,5	-7,0	-6,8
Кількість прибулих	18680	17660	105,8	15,0	14,1
Кількість вибулих	18868	17352	108,7	15,1	13,8
Міграційний приріст, скорочення (-) населення	-188	308	x	-0,2	0,2

¹ На 1000 живонароджених.

У січні 2016р. за субсидіями для відшкодування витрат на оплату житлово-комунальних послуг зверталось 20,8 тис. домогосподарств (відповідно у січні 2014р. – 9,1 тис. домогосподарств). Питома вага звернень домогосподарств, які проживають у міській місцевості становить 61,9%.

Середній розмір призначеної субсидії для відшкодування витрат на оплату житлово-комунальних послуг на домогосподарство у січні 2016р. становив 1380,1 грн (у січні 2015р. – 378,9 грн).

Призначено субсидії у січні 2016р. 24,1 тис. домогосподарств, що становило 116,3% від загальної кількості домогосподарств, які звернулися за субсидіями (за рахунок тих, які звернулися за субсидіями у 2015р., але призначено їм було тільки у 2016р.), з них у міських поселеннях становила 12,2 тис. домогосподарств, в сільській місцевості – 11,9 тис. Порівняно з відповідним періодом 2015р. кількість домогосподарств, яким призначено субсидії, збільшилась на 13,2 тис., або у 2,2 рази.

У січні 2016р. 202,4 тис. домогосподарств отримали субсидії, що становить 38,6% від загальної кількості домогосподарств області. У порівнянні із січнем 2015р. кількість домогосподарств, що отримали субсидії зросла у 3,6 раза.

Загальна сума призначених субсидій на оплату житлово-комунальних послуг у січні 2016р. склала 33313,9 тис.грн, що більше на 29184,7 тис.грн порівняно із січнем 2015р., з неї у міській місцевості – 13982 тис.грн, сільській – 19331,9 тис.грн.

Загальна сума призначених субсидій готівкою на відшкодування витрат для придбання скрапленого газу, твердого та рідкого пічного побутового палива у січні 2016р. становила 1291,9 тис.грн, (з них у міській – 241,5 тис.грн, в сільській місцевості – 1050,4 тис.грн).

Середній розмір субсидії готівкою на відшкодування витрат для придбання скрапленого газу, твердого та рідкого пічного побутового палива на одне домогосподарство у січні 2016р. становив 1527,1 грн.

Загальна сума отриманих субсидій готівкою на відшкодування витрат для придбання скрапленого газу, твердого та рідкого пічного побутового палива у січні 2016р. становила 1850,7 тис.грн., за відповідний період 2015р. – 62,9 тис.грн.

За січень 2016р. населенням області **сплачено за спожиті житлово-комунальні послуги** 197,6 млн.грн, або 118,3% нарахованих за даний період сум (за січень 2015р. населенням було сплачено 146,5 млн.грн, або 92,9% нарахованих за цей період сум).

Найнижчий рівень сплати у м. Канів (65,6%) та м. Черкаси (78,1%), в інших містах та районах даний показник перевищує 100%.

Заборгованість населення області на кінець січня 2016р.(з урахуванням боргів попередніх періодів) за видами житлово-комунальних послуг становила: за утримання будинків і споруд та прибудинкових територій – 39,5 млн.грн., за централізоване водопостачання та водовідведення – 13,7 млн.грн., за централізоване опалення та гаряче водопостачання – 177,9 млн.грн., за вивезення побутових відходів – 6,3 млн.грн., крім того за електроенергію – 43,9 млн.грн.

У порівнянні з груднем 2015р. найбільше зросла заборгованість за електроенергію – на 30,3%, за централізоване опалення та гаряче водопостачання – на 17,6%.

Зайнятість та безробіття

Кількість зареєстрованих безробітних на кінець січня 2016р. становила 25,9 тис. осіб. Допомогу по безробіттю отримували 80,6% громадян, які мали статус безробітного.

Рівень зареєстрованого безробіття в цілому по області збільшився на 0,1 в.п. і становив на кінець січня 2016р. 3,4% населення працездатного віку, у сільській місцевості – 4,1%, у міських поселеннях – 2,9%.

Кількість вільних робочих місць (вакантних посад), заявлених роботодавцями до служби зайнятості, у січні 2016р. порівняно з груднем 2015р. збільшилась на 38,5% і на кінець місяця становила 831 одиницю.

Навантаження зареєстрованих безробітних на 1 вільне робоче місце (вакантну посаду) на кінець січня 2016р. становило 31 особу (проти 41 особи на кінець грудня 2015р.). Значення показника коливалося від 8 осіб у Черкаському МЦЗ до 1433 осіб у Монастирищенському РЦЗ.¹

За професійними групами найбільший попит на робочу силу спостерігався на кваліфікованих робітників з інструментом (22,3% від загальної кількості заявлених вакансій), а найменший – на кваліфікованих робітників сільського та лісового господарств, риборозведення та рибальства (1,7%).

За сприяння державної служби зайнятості у січні 2016р. було працевлаштовано 958 громадян, або 3,4% від загальної кількості безробітних. Серед працевлаштованих 58,7% становили жінки, 45,4% – молодь у віці до 35 років. Найбільша частка працевлаштованих серед осіб, які мали статус безробітного, спостерігалася у Смілянському МРЦЗ (7,3%), найменша – у Жашківському РЦЗ (1,1%).

Середньооблікова кількість безробітних, які отримували допомогу по безробіттю впродовж січня 2016р., становила 18,8 тис. осіб. Середній розмір допомоги по безробіттю становив 1457 грн., що дорівнює 105,7% законодавчо визначеного розміру мінімальної заробітної плати (1378 грн).

Доходи населення

Середня **номінальна заробітна плата** штатного працівника підприємств, установ та організацій² (далі – підприємства) у січні 2016р. становила 3484 грн., що у 2,5 раза вище рівня мінімальної заробітної плати та прожиткового мінімуму на одну працездатну особу (1378 грн.) і склала 82,1% до грудня 2015р. та 127,1% до січня 2015р. Зменшення нарахувань у січні до попереднього місяця є типовим явищем, причиною такої тенденції є одноразові виплати, які здійснюються, як правило, у грудні.

Нарахування за одну оплачену годину у січні 2015р. становили 27,14 грн., що на 0,2% більше, ніж у грудні 2015р.

Найвищий рівень оплати праці спостерігався у промисловості, оптовій та роздрібній торгівлі; ремонті автотранспортних засобів і мотоциклів, фінансовій та страховій діяльності, де заробітна плата працівників перевищила середній показник по економіці відповідно в 1,2–1,5 раза; серед промислових видів: заробітна плата у виробництві основних фармацевтичних продуктів і фармацевтичних препаратів в 2,5 раза вище середнього рівня по економіці, виробництві хімічних речовин і хімічної продукції – в 1,5 раза.

¹ Дані наводяться за місцем реєстрації в міських центрах зайнятості (МЦЗ), районних центрах зайнятості (РЦЗ) або міськрайонних центрах зайнятості (МРЦЗ).

² Дані наведено по юридичних особах та відокремлених підрозділах юридичних осіб із кількістю найманих працівників 10 і більше осіб.

Значно нижче, ніж у середньому по області, оплачувалася праця зайнятих у поштовій та кур'єрській діяльності, тимчасовому розміщуванні й організації харчування, наданні інших видів послуг, де рівень заробітної плати не перевищив 59% від середнього по економіці області; у промисловості: у виробництві електричного устаткування – не перевищив 31% від середнього рівня по економіці.

Індекс реальної заробітної плати у січні 2016р. порівняно з груднем 2015р. становив 79,0%, відносно січня 2015р. – 86,3%.

Упродовж січня 2016р. загальна сума заборгованості з виплати заробітної плати в економіці області збільшилася на 10,5% або 2,5 млн.грн і на 1 лютого 2016р. становила 26,7 млн.грн.¹

Обсяг невиплаченої заробітної плати дорівнював 3,6% фонду оплати праці нарахованого за січень 2016р.

На 1 лютого 2016р. основна частка заборгованості припадала на підприємства промисловості (50,4%). Частка міст Черкаси та Сміла складала відповідно 30,9% та 25,7% загальної суми боргу.

Заборгованість працівникам економічно активних підприємств упродовж січня 2016р. зменшилась на 4,7%, або на 478,3 тис.грн і на 1 лютого 2016р. становила 9,7 млн.грн. Найбільш значне зменшення суми невиплаченої заробітної плати спостерігалось на підприємствах промисловості (на 3,3 млн.грн).

Упродовж січня 2016р. кількість працівників, які вчасно не отримали заробітну плату зменшилася на 16,7% і на 1 лютого 2016р. становила 1,7 тис. осіб, або 0,8% від середньооблікової кількості штатних працівників, зайнятих в економіці області. Кожному з них не виплачено в середньому 5596 грн, що в 1,6 раза більше від середньої заробітної плати за січень 2016р.

За рахунок коштів Державного бюджету не виплачено 25,5 тис.грн працівникам промисловості і 835,6 тис.грн – працівникам транспорту; за рахунок місцевих бюджетів не виплачено 155,4 тис.грн працівникам освіти і 73,0 тис.грн – працівникам сфери творчості, мистецтва та розваг.

Сума заробітної плати, яка не виплачена працівникам підприємств-банкрутів, упродовж січня 2016р. зменшилася на 304,8 тис.грн і на початок лютого 2016р. становила 13,4 млн.грн, підприємствами промисловості не виплачено 64,4% цієї суми. У територіальній структурі найвагоміша частка боргу припадає на підприємства міст Черкаси, Сміла, Черкаського та Уманського районів (25,4%, 23,6%, 20,0% та 13,2% відповідно).

Борг перед працівниками економічно неактивних підприємств склав 3562,0 тис.грн (3502,0 тис.грн припадає на підприємства м. Сміла, 60,0 тис.грн – м. Черкаси).

¹ Дані наведено без урахування найманих працівників статистично малих підприємств і у фізичних осіб-підприємців.

Правосуддя та злочинність

За повідомленням прокуратури Черкаської області, протягом січня 2016р. обліковано 2158 кримінальних правопорушень. Із загального числа зафіксованих правоохоронними органами кримінальних проявів 32,4% – тяжкі та особливо тяжкі.

У загальній кількості злочинів 65,2% становили злочини проти власності, 15,9% – злочини проти життя та здоров'я особи, 3,4% – злочини проти авторитету органів державної влади, органів місцевого самоврядування та об'єднань громадян, по 3,2% становили злочини у сфері обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів або прекурсорів та інші злочини проти здоров'я населення та злочини проти безпеки руху та експлуатації транспорту, 1,9% – злочини проти правосуддя, по 1,5% – злочини проти громадської безпеки та злочини проти виборчих, трудових та інших особистих прав і свобод людини і громадянина, 1,3% – злочини у сфері службової діяльності та професійної діяльності, пов'язаної з наданням публічних послуг, 1,2% – злочини у сфері господарської діяльності, 0,8% – злочини проти громадського порядку та моральності.

Протягом січня 2016р. на території області було скоєно 2 умисних вбивства і замахів на вбивство, 4 умисних тяжких тілесних ушкодження.

Кількість випадків шахрайств становила 264, хабарництва – 5, крадіжок – 1407, розбоїв – 3, грабежів – 39.

Протягом січня 2016р. на території області не було виявлено організованих злочинних груп і злочинних організацій.

Кількість потерпілих від злочинів за січень 2016р. становила 1224 особи, із числа яких 451 – жінка, 100 – особи похилого віку та інваліди 1 і 2 групи, 8 – неповнолітні та 4 особи – діти до 14 років. Найбільша кількість потерпілих (65%) від крадіжок та шахрайства – відповідно 680 та 116 осіб, серед яких 35,7% – жінки (272 особи).

У дорожньо-транспортних пригодах, пов'язаних зі злочинами, на території області постраждало 30 осіб, з яких 5 осіб (16,7%) – загинуло.

Усього внаслідок злочинних діянь загинуло 45 осіб, із числа яких 4,4% – у результаті нанесення умисних тяжких тілесних ушкоджень, 75,6% було вбито.

Серед виявлених осіб (73 особи), які вчинили злочини 26% або 19 осіб раніше вже ставали на злочинний шлях, із яких кожен другий має незняту або непогашену судимість, 9,6% – вчинили злочин у групі, 23,3% знаходились у стані алкогольного сп'яніння, 8,2% – жінки, 1,4% – неповнолітні. Питома вага працездатних осіб, які на момент вчинення злочину не працювали і не навчалися, становила 76,7%, безробітних – 13,7%.

Внутрішня торгівля

Оборот роздрібною торгівлі (до якого включено роздрібний товарооборот підприємств, які здійснюють діяльність із роздрібною торгівлі, розрахункові дані щодо обсягів продажу товарів на ринках і фізичними особами-підприємцями) за січень 2016р. становив 2021,5 млн.грн, що на 5,8% менше обсягу січня 2015р. У структурі обороту роздрібною торгівлі на організовані та неформальні ринки припадало 33,7%.

Обсяг роздрібного товарообороту підприємств, які здійснюють діяльність із роздрібною торгівлі, за січень 2016р. становив 799,7 млн.грн., що в порівнянних цінах проти січня 2015р. зменшився на 5,9%, а проти грудня 2015р. – на 20,7%.

Сільське господарство

За обсягом виробництва продукції сільського господарства на одну особу Черкащина постійно займає перше місце серед областей України. За розрахунковими даними обсяг продукції сільського господарства (у постійних цінах 2010р.) в усіх категоріях господарств за січень 2016р. проти січня 2015р. зріс на 5%, у тому числі у сільськогосподарських підприємствах – на 8%.

Черкащина вносить вагомий вклад в виробництво тваринницької продукції України оскільки за обсягом виробництва м'яса займає 2 місце, молока – 3, яєць – 9.

У сільськогосподарських підприємствах збільшилось виробництво м'яса на 1%, а яєць зменшилось майже вдвічі. Виробництво молока залишилось на рівні минулого року.

Надій молока від однієї корови дещо знизився, що становить 495 кг і займає 4 місце серед регіонів України.

Несучість курей-несучок становить 23 шт, що дещо більше, ніж в середньому по Україні.

Обсяг вирощування худоби та птиці збільшився на 15%, що зумовлено зростанням обсягів вирощування свиней на 6%, птиці – на 18%. Скоротилось вирощування великої рогатої худоби на 12%. Відношення обсягів вирощування до обсягів реалізації тварин на забій становило 120% (у січні 2015р. – 105%). Середньодобові прирости великої рогатої худоби на вирощуванні, відгодівлі та нагулі в січні 2016р. проти січня 2015р. зменшилися на 47 г, а свиней зросли на 57 г і становили, відповідно, 494 г та 414 г (проти 473 та 487 г по Україні).

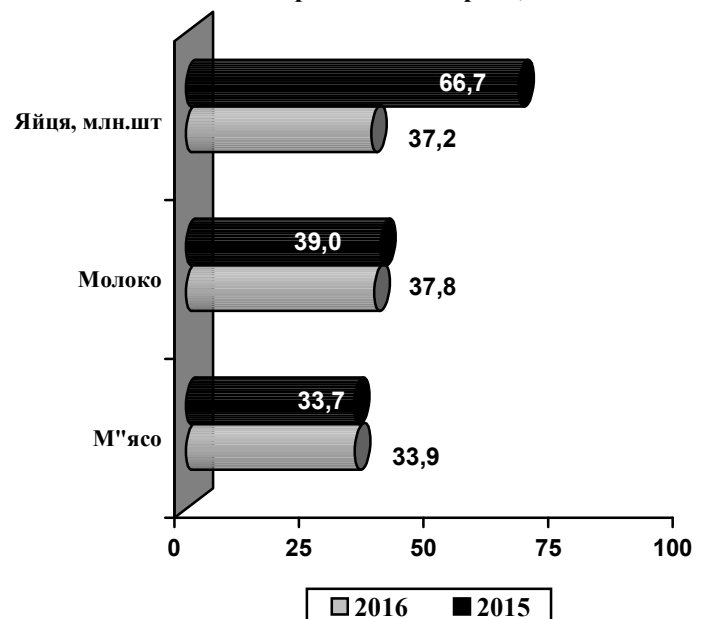
Частка господарств населення у загальному виробництві становила 13% м'яса, 38% молока і 35% яєць.

Станом на 1 лютого 2016р. поголів'я великої рогатої худоби у господарствах усіх категорій порівняно з 1 лютого 2015р. скоротилось на 2% і становить 187,9 тис. голів, корів – на 3% (88,1 тис. голів), свиней – на 8% (399,7 тис. голів), овець і кіз – на 8% (33,7 тис. голів), а птиці всіх видів зросло на 4% (24 млн. голів).

У господарствах населення утримувалося 33% загальної чисельності поголів'я великої рогатої худоби, у тому числі 46% корів, 45% свиней, 87% овець і кіз, 17% птиці всіх видів.

На 1 лютого 2016р. в сільськогосподарських підприємствах (крім малих) та підприємствах, що здійснюють зберігання, переробку зернових культур,

Виробництво продукції тваринництва всіма категоріями господарств, тис.т

було в наявності 1075,2 тис.т зерна (на 10% менше проти 1 лютого 2015р.). Безпосередньо в аграрних підприємствах зберігалось 397,4 тис.т зерна, у т.ч. 127,1 тис.т пшениці, 228,4 тис.т кукурудзи, 34,8 тис.т ячменю, 0,6 тис.т жита. Зернозберігаючі та зернопереробні підприємства мали в наявності 677,8 тис.т зерна.

Запаси насіння соняшнику становили 176,1 тис.т (на 9% менше проти 1 лютого 2015р.), із них безпосередньо в аграрних підприємствах (крім малих) зберігалось 79,3 тис.т, а в підприємствах, що здійснюють його переробку та зберігання – 96,8 тис.т.

Середня закупівельна ціна зернових культур, яку пропонували зберігаючі та переробні підприємства, у січні 2016р. становила 2474,3 грн. за т (проти січня 2015р. зросли на 36%), з них на пшеницю – 2784,2 грн. за т (майже як торік), на кукурудзу – 2414,3 грн. за т (на 39% більше), ячмінь – 3083,3 грн. за т (на 89%); на соняшник – 7298,4 грн за т (на 29% більше).

Промисловість

У січні 2016р. проти січня 2015р. індекс промислової продукції в області становив 97,8% (по Україні – 98,3%), проти грудня – 81,9%.

У добувній промисловості і розробленні кар'єрів обсяг промислової продукції у січні 2016р. порівняно з січнем 2015р. зменшився на 31,5%.

У виробництві харчових продуктів, напоїв у січні 2016р. проти січня 2015р. підприємствами галузі вироблено продукції менше на 4%. Серед випуску основних видів продукції скоротився випуск: лікерів та інших спиртових напоїв – на 90%, риби сушеної і в'яленої – на 76%, риби переробленої чи консервованої в інший спосіб – на 75%, оселедців солоних – на 60%, риби копченої – на 59%, вод натуральних мінеральних газованих – на 49%, м'яса великої рогатої худоби свіжого чи охолодженого – на 47%, м'яса свиней свіжого чи охолодженого – на 30%, олії соняшnikової нерафінованої – на 19%, виробів здобних – на 16%, хліба і виробів хлібобулочних нетривалого зберігання – на 15%, спрейдів та сумішей жирних –

Індекси промислової продукції
за основними видами діяльності, %

	Січень 2016р. до грудня 2015р.	Січень 2016р. до січня 2015р.
Промисловість	81,9	97,8
Добувна та переробна промисловість	77,3	95,8
Добувна промисловість і розроблення кар'єрів	86,3	68,5
Переробна промисловість у тому числі	77,2	96,2
Виробництво харчових продуктів, напоїв та тютюнових виробів	84,6	96,0
Текстильне виробництво, виробництво одягу, шкіри, виробів зі шкіри та інших матеріалів	54,0	99,2
Виготовлення виробів з деревини, виробництво паперу та поліграфічна діяльність	51,3	63,6
Виробництво хімічних речовин і хімічної продукції	95,5	105,2
Виробництво основних фармацевтичних продуктів і фармацевтичних препаратів	99,2	85,9
Виробництво гумових і пластмасових виробів, іншої неметалевої мінеральної продукції	55,6	96,1
Металургійне виробництво, виробництво готових металевих виробів, крім машин і устаткування	49,7	93,8
Машинобудування, крім ремонту і монтажу машин і устаткування	47,9	107,7
Постачання електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря	100,3	104,2

на 9%, м'яса свійської птиці свіжого чи охолодженого – на 8%, печива солодкого і вафель – на 4%. Водночас зросло виробництво: олії соєвої нерафінованої – у 13 разів, продуктів молоковмісних – у 4 рази, горілки з вмістом спирту не більше 45,4% – у 3 рази, сирів жирних – на 25%, масла вершкового – на 19%, круп – на 14%, вод натуральних мінеральних негазованих та напоїв безалкогольних – на 9%. Випуск сиру свіжого неферментованого та ковбасних виробів залишився на рівні січня 2015р.

На підприємствах текстильного виробництва, виробництва одягу, шкіри, виробів зі шкіри та інших матеріалів індекс промислової продукції становив 99,2%. Скоротилось виробництво: костюмів та комплектів жіночих та дівчачих – на 38%, жакетів та блейзерів, крім трикотажних, жіночих та дівчачих – на 26%, білизни постільної – на 16%. Водночас, збільшився випуск пальт та плащів, жіночих та дівчачих – у 4 рази, тканин вовняних, бавовняних, з ниток синтетичних та штучних – на 30%, трикотажу спіднього – на 27%, блузок, сорочок та батників жіночих та дівчачих – на 19%, взуття – на 17%, суконь – на 14%.

На підприємствах з виготовлення виробів з деревини, виробництві паперу та поліграфічній діяльності індекс промислової продукції становив 63,6%. Скоротилось виробництво: деревини уздовж розпиляної чи розколотої, розділеної на частини чи лущеної, завтовшки більше 6 мм; шпону, листів для фанери клеєної та деревини іншої; паливних брикетів та гранул з деревини та іншої природної сировини; коробок та ящиків з паперу або картону гофрованих; етикеток з паперу чи картону. Збільшився випуск: вікон та їх рам, дверей балконних та їх рам, дверей та їх коробок та порогів з деревини; виробів столярних та конструкцій будівельних; паперу і картону гофрованих у рулонах або в аркушах; газет, журналів та видань періодичних, які виходять менше чотирьох разів на тиждень.

У виробництві хімічних речовин і хімічної продукції підприємства наростили обсяг продукції на 5,2%. Зросло виробництво нітрату амонію; смол амінових інших, смол фенольних та поліуретанів у первинних формах; фарб та лаків на основі полієфірів, акрилових і вінілових полімерів у неводному середовищі. Зменшився випуск: засобів мийних та засобів для чищення; сечовини; аміаку безводного; фарб та лаків на основі полієфірів, акрилових і вінілових полімерів у неводному середовищі; фарб та лаків інших, сикативів готових.

У виробництві основних фармацевтичних продуктів і фармацевтичних препаратів випуск промислової продукції скоротився на 14,1%. Скоротився випуск препаратів лікарських, що містять пеніцилін та інші антибіотики; матеріалів перев'язувальних клейких, кетгуту і матеріалів подібних; препаратів лікарських, що містять алкалоїди або їх похідні і не містять гормони чи антибіотики.

У виробництві гумових і пластмасових виробів, іншої неметалевої мінеральної продукції обсяг промислової продукції зменшився на 3,9%. Скоротився випуск: елементів конструкцій збірних для будівництва з цементу, бетону або каменю штучного; сумішей будівельних сухих; цегли невогнетривкої керамічної будівельної; виробів будівельних з пластмас; скла

безпечного (безосколкового). Поряд із цим зросло виробництво: блоків та цегли з цементу, бетону або каменю штучного для будівництва; вікон та їх рам, дверей та їх коробок і порогів з пластмас; розчинів бетонних, готових для використання.

Підприємства металургійного виробництва та виробництва готових металевих виробів, крім машин і устаткування зменшили випуск продукції на 6,2%.

На підприємствах машинобудування індекс промислового виробництва становив 107,7%. Збільшився випуск: трансформаторів електричних; пристроїв електромонтажних; обладнання для миття, наповнювання, закупорювання, пакування й обгортання пляшок та інших ємностей; обладнання для екстрагування чи виробництва тваринних або нелетких рослинних жирів або олій; устаткування для птахівництва, інкубаторів і брудерів; розпушувачів та культиваторів. Обладнання промислового для перероблення м'яса або птиці вироблено на рівні січня 2015р. Водночас, скоротилось виробництво: інструментів для вимірювання електричних величин без записувального пристрою; мікроскопів; електродвигунів потужністю не більше 37,5Вт, двигунів постійного струму інших, генераторів постійного струму; вантажопідіймачів та конвеєрів пневматичних; обладнання завантажувального, спеціально призначеного для використання у сільському господарстві; обладнання промислового для виробництва хлібобулочних виробів.

У постачанні електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря виробництво зросло на 4,2%. У січні 2016р. вироблено 142,4 млн.кВт·годин електроенергії, що на 1% менше січня 2015р., випуск пари та води гарячої порівняно з січнем 2015р. збільшився на 11%.

Будівництво

У січні 2016р. підприємствами області виконано будівельних робіт на 32,8 млн.грн. Індекс будівельної продукції у січні 2016р. порівняно з січнем попереднього року становив 92,3%. Скоротилось будівництво будівель на 7%, у т.ч. нежитлових – на 22%, житлових – на 3%. Будівництво інженерних споруд зменшилося на 11%.

За характером будівництва частка робіт з нового будівництва, реконструкції та технічного переозброєння у січні 2016р. становила 92,2% від загального обсягу робіт, решта – з капітального та поточного ремонтів (0,6% та 7,2% відповідно).

Підприємствами м. Черкаси виконано 85,9% загальнообласного обсягу робіт.

У 2015р. в області прийнято в експлуатацію 192,8 тис.м² загальної площі житла, що на 51,2% більше, ніж у 2014р. При цьому, обсяги прийнятого житла у міських поселеннях збільшилися на 44%, у сільській місцевості – на 84%.

Майже три чверті загального обсягу житла прийнято в експлуатацію в одноквартирних будинках, 24% – у будинках із двома й більше квартирами та 2% – у гуртожитках.

Індивідуальними забудовниками прийнято в експлуатацію 75% загальнообласного обсягу житла.

За рахунок нового будівництва прийнятого в експлуатацію 142 тис.м² житла (73% від загального обсягу), новостворена площа за рахунок реконструкції – 51 тис.м² (27%).

Транспорт і зв'язок

У січні 2016р. обсяг перевезених вантажів підприємствами транспорту області становив 626 тис.т. що на 0,6% менше проти обсягів січня 2015р. Зниження обсягів перевезень відбулося загалом на залізниці (на 4,1%), а на автомобільному транспорті перевезення порівняно із січнем 2015р. зросли на 6,9%.

Вантажооборот зменшився на 26,8% проти січня 2015р. і становив 642,4 млн.ткм. Зниження відбулося за рахунок залізничного транспорту (на 28,9%), але поряд з цим вантажооборот на автомобільному транспорті порівняно із січнем 2015р. зріс в цілому на 10% за рахунок фізичних осіб-підприємців.

Залізничним транспортом у січні 2016р. (за попередніми даними) відправлено 402,9 тис.т вантажів, що порівняно із січнем 2015р. менше на 4,1% та виконано вантажооборот в обсязі 588,1 млн.ткм, що менше обсягів січня 2015р. на 28,9%.

Автомобільним транспортом (за оперативними даними з урахуванням перевезень фізичними особами-підприємцями) відправлено 223,1 тис.т вантажів та виконано вантажооборот в обсязі 54,3 млн.ткм, що відповідно на 6,3% та 10% більше проти січня 2015р.

Загальний обсяг пасажирообороту у січні 2016р. становив 181,6 млн.пас.км, що менше обсягів січня 2015р. на 11,7%, зокрема на залізничному транспорті пасажирооборот знизився на 4,2%, на тролейбусному – на 5,4%. Значне зниження обсягів пасажирообороту відбулося на автомобільному транспорті – на 23,7% (в тому числі фізичні особи-підприємці – на 31,7%).

Послугами пасажирського транспорту у січні 2016р. скористалися 7,1 млн. пасажирів, що менше на 9,3% проти січня 2015р..

Залізничним транспортом (дані попередні) відправлено 442 тис. пасажирів, що на 0,8% менше рівня обсягів січня 2015р.. Кількість пасажирів, відправлених у приміському сполученні становила 392,4 тис. пасажирів, що на рівні січня 2015р..

Автомобільним транспортом (з урахуванням перевезень фізичними особами-підприємцями) скористалися 5,5 млн. пасажирів, що на 10,7% менше обсягів січня 2015р.. Перевезення пасажирів автотранспортом фізичних осіб-підприємців скоротилися на 11,2% і становили 1,3 млн. пасажирів.

Електротранспортом перевезено 1,2 млн. пасажирів, або на 3,6% менше обсягів січня 2015р. Обсяги виконаних платних перевезень становили 341,9 тис. осіб, або 28,8% від загальних перевезень.

Зовнішньоекономічна діяльність

За 2015р. обсяги експорту та імпорту товарів¹ становили відповідно 434,2 млн.дол. США та 228,2 млн.дол. Порівняно з 2014р. обсяг експорту зменшився на 30,4%, імпорту – на 50,1%. Позитивне сальдо зовнішньої торгівлі товарами становило 206 млн.дол. (за 2014р. сальдо становило 167,2 млн.дол.).

Зовнішня торгівля товарами Черкаської області здійснювалась з партнерами зі 112 країн світу. Зі 100 країн, до яких експортувались товари, найбільшу питому вагу мали: Польща – 9,7%, Білорусь – 9,5%, Російська Федерація – 8%, Туреччина – 7,4%. Імпорт товарів здійснювався з 78 країн світу, з яких найбільшу питому вагу у загальному обсязі мали: Китай – 14,5%, Німеччина – 12,7%, Російська Федерація – 7,7%, Швеція – 7,5%, Польща – 6,7%.

У товарній структурі експорту переважали: зернові культури – 18,1%, добрива – 10,6%, жири та олії тваринного або рослинного походження – 9,7%, залишки і відходи харчової промисловості – 9,2%, насіння і плоди олійних рослин – 7,6%. Порівняно з 2014р. експорт жирів та олій тваринного або рослинного походження збільшився у 1,5 раза, залишків і відходів харчової промисловості – на 39,3%. Експорт добрив зменшився на 56,9%, насіння і плодів олійних рослин – на 50,7%, зернових культур – на 6,9%.

Основу товарної структури імпорту склали: механічні машини – 12,2%, органічні хімічні сполуки – 9,7%, пластмаси, полімерні матеріали – 9,1%, папір та картон – 7,1%. Порівняно з 2014р. обсяг імпорту механічних машин зменшився на 30,7%, паперу та картону – на 30,2%, пластмас, полімерних матеріалів – на 18,9%, органічних хімічних сполук – на 16,7%.

Обсяг залучених з початку інвестування в економіку області прямих іноземних інвестицій (акціонерного капіталу) станом на 31 грудня 2015р. становив 352,9 млн.дол. США, у розрахунку на одну особу населення – 283,8 дол. Питома вага Черкаської області у загальному обсязі залучених прямих іноземних інвестицій в економіку України на 31 грудня 2015р. склала 0,8%.

У 2015р. прямий акціонерний капітал нерезидентів збільшився на 7,1 млн.дол. У той же час вилучено 26,4 млн.дол. прямих інвестицій. Зменшення вартості акціонерного капіталу за рахунок негативного впливу курсової різниці склало 140,5 млн.дол.

Прямі інвестиції надійшли від нерезидентів із 44 країн світу. До основних країн-інвесторів, на які припадає 88% загального обсягу іноземного капіталу, належать: Беліз – 195,2 млн.дол., Кіпр – 66,8 млн.дол., Німеччина – 19,4 млн.дол., Чехія – 18,4 млн.дол.

Найбільші обсяги прямих інвестицій зосереджено на підприємствах промисловості – 82% загального обсягу. У підприємства та організації, що здійснюють операції з нерухомим майном залучено 8% прямих інвестицій, у підприємства сільського, лісового та рибного господарства – 5%, транспорту, складського господарства, поштової та кур'єрської діяльності, а також оптової

¹ За даними Державної фіскальної служби України.

та роздрібної торгівлі, ремонту автотранспортних засобів і мотоциклів – по 2%.

Серед міст та районів області найбільші обсяги іноземного капіталу унесено у підприємства Черкаського району та м. Черкаси – відповідно 56% та 30%.

Прямі інвестиції підприємств області в економіку країн світу на 31 грудня 2015р. здійснювались до В'єтнаму.

Споживчі ціни

За повідомленням Державної служби статистики України індекс споживчих цін по Україні у січні 2016р. становив 100,9%¹, по Черкаській області – 100,6%. Найвищим він був у Луганській області – 101,4% та Донецькій, Миколаївській областях та м. Києві – 101,3%, найнижчим – у Тернопільській – 100,1% та Харківській області – 100,3%.

На споживчому ринку в січні ціни на продукти харчування та безалкогольні напої зросли на 1,6%. Найбільше (на 11% та 7,9%) подорожчали овочі та фрукти. На 3,9–0,6% підвищилися ціни на яйця, сметану, молоко, масло, макаронні вироби, кисломолочну продукцію, м'ясо птиці, яловичину, хліб, продукти переробки зернових, сири, соняшникову олію. Водночас на 3,2% подешевшало сало, на 1,3–0,4% – безалкогольні напої, рис, риба та продукти з риби, свинина.

Ціни на алкогольні напої та тютюнові вироби знизилися на 3,5%, що пов'язано зі здешевленням тютюнових виробів на 5,9%. У той же час ціни на алкогольні напої зросли на 1,4%.

Одяг і взуття стали дешевшими на 3,2%.

У сфері охорони здоров'я ціни зросли на 1,5%, при цьому амбулаторні послуги подорожчали на 2,4%, фармацевтична продукція – на 1,8%.

Зниження цін на транспорт у цілому на 0,3% зумовлено здешевленням перевезень залізничним пасажирським транспортом на 1,5%, палива та мастил – на 1,1%. Разом з тим відбулося зростання цін на автомобілі на 2,9%.

---

¹ Без урахування тимчасово окупованої території Автономної Республіки Крим, м. Севастополя та частини зони проведення антитерористичної операції.